

Bandheidelibel nu ook in Gelderland?!

Met een bloeiende populatie van de bandheidelibel (*Sympetrum pedemontanum*) in Salland (Overijssel) leek het zeer waarschijnlijk dat de soort ook vaker in Gelderland zou opduiken. Afgelopen zomer bleek dit inderdaad het geval; op twee plekken in de omgeving van Zutphen werd de soort gevonden.

Tijdens een inventarisatie van de Empese & Tondense hei, gelegen tussen Loenen en Zutphen, bezocht ik op 30 augustus het nabij gelegen natuurontwikkelingsproject de Zilvense Broekbeek.

Hier is een beekje gegraven en is een plas-dras situatie ontstaan door het verlagen van het maaiveld. Het beekje is vrij ondiep, is 1,5 tot 2 meter breed, heeft licht stromend water en een zandige bodem. De begroeiing is zowel in het water als op de oever spaarzaam. In het gebied treedt ook kwelwater uit. Op de 30ste zag ik hier drie mannetjes Bandheidelibel en op 2 september verspreid langs de

beek vijf mannetjes. Gezien de geschiktheid van het gebied en het feit dat op meerdere dagen verscheidene exemplaren aanwezig waren doet vermoeden dat het om een populatie gaat en niet om zwervers. Uiteraard zal dat komend seizoen pas met zekerheid kunnen worden bevestigd.

Een dag na de ontdekking van de bandheidelibel ten westen van Zutphen fietste ik van landgoed Hackfort bij Vorden terug naar Zutphen. Vlak voor het gehucht Vierakker zag ik een ooghoek wederom een bandheidelibel. Een mannetje vloog boven een beek die midden in het agrarisch gebied ligt. De beek heeft een zandige bodem met een prutlaag, het water stroomt licht en in het midden van de beek was enige vegetatie gespaard gebleven. Op 4 september kon ik langs de beek vijf mannetjes vinden en ook een vers vrouwtje. Een snelle check in de omgeving van de beek leverde geen andere bezette locaties op. Ook voor deze locatie geldt dat het zeer waarschijnlijk een populatie betreft. Hopelijk kan dit worden bevestigd.

Deze waarnemingen geven aan dat de bandheidelibel nog steeds zijn areaal in Nederland aan het uitbreiden is. Aangezien de larven een éénjarige cyclus hebben en de soort flink zwertf kunnen nieuwe populatie snel ontstaan. Op het eerste oog normale beken in het agrarisch gebied worden daarbij ook benut. Interessant is of de invloed van kwelwater inderdaad een bepalende factor is. Opletten in augustus dus!

*Michiel van der Weide
Hobbemakade 37
7204 BL Zutphen*

De Bruine winterjuffer laat zich in 2006 al vroeg bewonderen

In Nederland zijn maar twee soorten libellen, die als volwassen individu de winter doorkomen. In Zuid-Kennemerland is dat de bruine winterjuffer *Sympecma fusca*. De KNNV-Libellenwerkgroep Zuid-Kennemerland is al enige jaren nieuwsgierig op zoek hoe deze soort de donkere maanden doorkomt. Vorig jaar is zelfs een groep enthousiastelingen, begin januari op het Rozenwaterveld in de Amsterdamse Waterleidingduinen, druk aan het zoeken geweest, waar toen vooral tussen de naalden van de zwarte den *Pinus nigra* gekeken werd. Helaas zonder

succes. Dit jaar waren op 23 januari twee leden van de Libellenwerkgroep, Marion en Lippe de Vries, op het Eiland van Rolvers, de gelukkigen om de eerste libel van 2006 waar te nemen. Deze datum is ruim een maand eerder dan die welke in de libellengids van Bos en Wasscher staat vermeld. Het was een mooie rustige winterse dag. De juffer zat dan ook heerlijk op pitrus *Juncus effusus* te zonnen.

Frans Koning, coördinator van de KNNV-LWZK